

B. Osobitná časť

K článku I

K § 1

Vymedzuje sa predmet úpravy návrhu zákona, s ohľadom na práva a povinnosti vyplývajúce z právne záväzných aktov Európskej únie, ktoré predložený návrh zákona vykonáva, a to:

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1115 z 31. mája 2023 o sprístupnení určitých komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov na trhu Únie a o ich vývoze z Únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 995/2010 (Ú. v. EÚ L 150, 9.6.2023) (ďalej len „nariadenie (EÚ) 2023/1115“),
- nariadenie Rady (ES) č. 2173/2005 z 20. decembra 2005 o vytvorení licenčného systému FLEGT na dovoz dreva do Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 347, 30. 12. 2005) v platnom znení (ďalej len „nariadenie (ES) č. 2173/2005“),
- nariadenie Komisie (ES) č. 1024/2008 zo 17. októbra 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 2173/2005 o vytvorení licenčného systému FLEGT na dovoz dreva do Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 277, 18. 10. 2008).

Zákon v súlade s nariadením (EÚ) 2023/1115 upravuje proces výkonu dozoru dodržiavania nariadenia (EÚ) 2023/1115, povinnosti hospodárskych subjektov, obchodníkov a splnomocnených zástupcov pri výkone dozorov a špecifikuje sankcie v oblasti umiestňovania príslušných výrobkov na trh Európskej únie (ďalej len „Únia“), ich sprístupňovania na trhu Únie a ich vývozu z Únie. Povinnosti hospodárskych subjektov, obchodníkov a splnomocnených zástupcov sa vzťahujú len na príslušné výrobky, ktoré sú predmetom nariadenia (EÚ) 2023/1115. Na základe čl. 2 bodu 2 nariadenia (EÚ) 2023/1115 sa za príslušné výrobky považujú výrobky uvedené v prílohe I rovnakého nariadenia, ktoré obsahujú príslušné komodity, boli nimi kŕmené alebo boli vyrobené s ich použitím. Príslušnými komoditami sú podľa čl. 2 bodu 1 nariadenia (EÚ) 2023/1115 hovädzí dobytok, kakao, káva, palma olejná, kaučuk, sója a drevo. V súlade s čl. 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2023/1115 sa tento zákon neuplatňuje na príslušné výrobky z prílohy I, ktoré boli vyrobené predtým, než nariadenie (EÚ) 2023/1115 nadobudlo účinnosť podľa čl. 38 ods. 1. To znamená, že zákon sa nevzťahuje na príslušné výrobky, ktoré boli vyrobené pred 20. júnom 2023, nakoľko nariadenie (EÚ) 2023/1115 bolo zverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie dňa 31. mája 2023.

Za hospodársky subjekt sa v súlade s čl. 2 bodom 15 nariadenia (EÚ) 2023/1115 považuje každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá v rámci obchodnej činnosti umiestňuje príslušné výrobky na trh alebo ich vyváža.

Za obchodníka sa v súlade s čl. 2 bodom 17 nariadenia (EÚ) 2023/1115 považuje každá osoba v dodávateľskom reťazci iná ako hospodársky subjekt, ktorá v rámci obchodnej činnosti sprístupňuje príslušné výrobky na trhu.

Za splnomocneného zástupcu sa v súlade s čl. 2 bodom 22 nariadenia (EÚ) 2023/1115 považuje každá fyzická alebo právnická osoba usadená v Únii, ktorá dostala v súlade s článkom

6 rovnakého nariadenia písomné splnomocnenie od hospodárskeho subjektu alebo obchodníka konať v jeho mene pri špecifikovaných úlohách týkajúcich sa povinností hospodárskeho subjektu alebo obchodníka podľa rovnakého nariadenia.

Podľa čl. 2 bodu 18 nariadenia (EÚ) 2023/1115 je „sprístupnenie na trhu“ každá dodávka príslušného výrobku na distribúciu, spotrebu alebo používanie na trhu Únie v rámci obchodnej činnosti, či už za poplatok alebo bezplatne.

Podľa čl. 2 bodu 16 nariadenia (EÚ) 2023/1115, umiestnenie na trh je prvé sprístupnenie príslušnej komodity alebo príslušného výrobku na trhu Únie.

Pod pojmom „v rámci obchodnej činnosti“ sa na základe čl. 2 bodu 19 nariadenia (EÚ) 2023/1115 myslí na účely spracovania, distribúcie komerčným alebo nekomerčným spotrebiteľom alebo na použitie v podnikaní samotného hospodárskeho subjektu alebo obchodníka.

Na základe povinnosti Slovenskej republiky podľa čl. 14 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/1115, tento zákon určuje príslušné orgány zodpovedné za uplatňovanie nariadenia (EÚ) 2023/1115, ako aj ich pôsobnosť.

V súlade s čl. 25 nariadenia (EÚ) 2023/1115, predmetom úpravy tohto zákona sú tiež priestupky a iné správne delikty v oblasti sprístupňovania a umiestňovania príslušných výrobkov na trhu Únie alebo ich vývozu.

Zákon zároveň vymedzuje pôsobnosť orgánov štátnej správy pri dovoze produktov z dreva z partnerských krajín v súlade s nariadením (ES) č. 2173/2005, pričom za produkty z dreva sa považujú produkty uvedené v prílohách II a III v súlade s čl. 2 bodom 9 nariadenia (ES) č. 2173/2005. Pojem „výrobky z dreva“ sa v súvislosti s dovozmi z partnerských krajín považuje za „produkty z dreva“ v zmysle definície podľa článku 2 bodu 9 nariadenia (ES) č. 2173/2005, podľa ktorej „produkty z dreva“ sú produkty uvedené v prílohách II a III, na ktoré sa vzťahuje licenčný systém FLEGT a ktoré, keď sa dovážajú do Spoločenstva, nemôžu byť kvalifikované ako „tovar neobchodného charakteru“, ako je vymedzený v článku 1 bode 6 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993 zavádzajúceho ustanovenia pre vykonávanie nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 ustanovujúceho Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 253, 11.10.1993).

K § 2

Ustanovuje sa podmienka, pri ktorej sa považuje za splnený súlad s príslušnými právnymi predpismi krajiny produkcie u príslušných výrobkov pre komoditu drevo v prípade, že krajinou ich produkcie je Slovenská republika. Zároveň sa ustanovujú určené právne predpisy, ktoré je nevyhnutné na účel súladu dodržať.

Na rozdiel od ostatných príslušných komodít sa podľa čl. 2 bodu 40 písm. c) nariadenia (EÚ) 2023/1115 pri komodite drevo sleduje súlad s právnymi predpismi, ktoré sa vzťahujú na jej produkciu, teda ťažbu dreva. Podmienky ťažby dreva v lesoch v Slovenskej republike upravuje zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 326/2005 Z. z.“) a jeho vykonávacie predpisy, ktorými sú vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 232/2006 Z. z. o vyznačovaní ťažby dreva, označovaní vyťaženého dreva a dokladoch o pôvode dreva v znení vyhlášky č. 176/2011 Z. z., vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 297/2011 Z. z. o lesnej

hospodárskej evidencii v znení vyhlášky č. 321/2020 Z. z. a vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 326/2005 Z. z. a jeho vykonávacie predpisy upravujú povinnosti pri ťažbe dreva veľmi podrobne pre každú činnosť vrátane vyznačovania rôznych druhov ťažieb v lese, vedenia lesnej evidencie, podrobností grafickej evidencie ako aj vydávania sprievodných dokumentov, ako je najmä súhlas na ťažbu a dokumenty k preprave dreva. Nie každé porušenie týchto povinností je príspevkom ku globálnemu odlesňovaniu, degradácii lesov, emisiám alebo strate biodiverzity, ktorých zmierňovanie je cieľom nariadenia (EÚ) 2023/1115. Z tohto dôvodu navrhovaný zákon špecifikuje relevantné povinnosti zo zákona č. 326/2005 Z. z., ktoré zodpovedajú cieľom Únie podľa čl. 1 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/1115.

Upresňuje sa, že prevod dreva vlastníkovi pozemku alebo správcovi pozemku nie je umiestňovaním na trh, pokiaľ je krajinou produkcie dreva Slovenská republika a toto drevo bolo vyťažené na pozemku vlastníka. Zároveň sa za správcu vymedzuje len osoba, ktorá spĺňa definíciu správcu uvedenú v § 2 písm. q) zákona č. 326/2005 Z. z.

K § 3

Uvádzajú sa všeobecné podmienky, ktoré sa vzťahujú na dovoz výrobkov z dreva z partnerskej krajiny na základe licenčného systému FLEGT v súlade s nariadením (ES) č. 2173/2005.

Uvedené podmienky sa týkajú výlučne dovozu výrobkov z dreva, ktoré sú uvedené v prílohách II a III nariadenia (ES) č. 2173/2005 z partnerských krajín uvedených v prílohe I rovnakého nariadenia. K mesiacu jún 2024 je jedinou partnerskou krajinou Európskej únie, ktorá vydáva licencie podľa nariadenia (ES) č. 2173/2005 Indonézia, pričom sa predpokladá, že v roku 2025 by sa zoznam týchto krajín mohol rozšíriť o Ghanu.

K § 4

Ustanovujú sa orgány štátnej správy v oblasti umiestňovania a sprístupňovania príslušných komodít a príslušných výrobkov na trh a v oblasti ich vývozu, pričom sa ustanovuje aj ich pôsobnosť a kompetencie. Ustanovenie orgánov štátnej správy je v súlade s čl. 14. ods. 1, 2 a 4 nariadenia (EÚ) 2023/1115.

Nakoľko podľa § 16 tohto zákona sa ruší zákon č. 113/2018 Z. z. o uvádzaní dreva a výrobkov z dreva na vnútorný trh a o zmene a doplnení zákona č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 355/2019 Z. z. (ďalej len „zákon č. 113/2018 Z. z.“) vrátane § 5, ktorým bolo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo pôdohospodárstva“) ustanovené za orgán štátnej správy v oblasti uvádzania dreva a výrobkov z dreva na vnútorný trh, kde patrí aj dovoz výrobkov z dreva z partnerských krajín v súlade s nariadením (ES) č. 2173/2005, tento orgán sa pre uvedený dovoz obdobne ustanovuje v návrhu novej právnej úpravy.

K § 5

Ustanovuje sa pôsobnosť a kompetencie ministerstva pôdohospodárstva vyplývajúce z implementácie nariadenia (EÚ) 2023/1115, vrátane kompetencie riadenia a usmerňovania výkonu štátneho dozoru v oblasti umiestňovania a sprístupňovania príslušných komodít a príslušných výrobkov na trhu alebo v ich vývozu.

Ustanovuje sa kompetencia o rozhodovaní v druhom stupni pre rozhodnutia, v ktorých v prvom stupni rozhodla Slovenská lesnícko-drevárska inšpekcia (ďalej len „inšpekcia“) podľa kompetencie uvedenej v § 6.

Na základe zrušenia zákona č. 113/2018 Z. z. podľa § 16 sa pre ministerstvo pôdohospodárstva opätovne ustanovujú kompetencie a povinnosti vyplývajúce z uplatňovania a vykonávania nariadenia (ES) č. 2173/2005, medzi ktoré patrí aj overovanie platnosti licencií pre dovoz dreva z partnerských krajín. Pod „platnosťou licencie“ sa myslí pravosť a platnosť licencie podľa bodu 3.8 vykonávacieho usmernenia v oblasti colníctva a FLEGT (2014/C 389/02).

Zavádza sa povinnosť ministerstva pôdohospodárstva bezodplatne vykonávať poradenskú činnosť k dovozu výrobkov z dreva z partnerských krajín podľa nariadenia (ES) č. 2173/2005.

Medzi osoby, ktorým ministerstvo pôdohospodárstva poskytuje prístup k dokumentom a informáciám podľa písm. e) sú podľa čl. 5 ods. 2 a 3 a čl. 6 ods. 2 nariadenia (ES) č. 2173/2005 osoby alebo orgány určené Komisiou v prípade, že vzniknú problémy, ktoré narušia efektívne fungovanie licenčného systému FLEGT a osoby alebo orgány, ktoré partnerské krajiny Únie určia za zodpovedné za monitorovanie licenčného systému FLEGT treťou stranou, pokiaľ sa od príslušných orgánov nebude požadovať poskytnutie informácií, ktoré podľa právnych predpisov nesmú poskytovať.

Podľa § 5 písm. j) ministerstvo pôdohospodárstva poskytuje hospodárskym subjektom technickú pomoc. Technickou pomocou pre hospodárske subjekty sa rozumie napríklad príprava a vývin aplikácií či systémov, ktoré zjednodušia hospodárskym subjektom prácu v informačnom systéme alebo určovanie geolokácie pozemkov a pod.

Upravujú sa kompetencie ministerstva pôdohospodárstva pre ukládanie sankcií ohľadom porušenia nariadenia (ES) č. 2173/2005, pre poskytovanie súčinnosti colným orgánom a iným orgánom štátnej správy v oblasti usmerňovania a poskytovania technickej pomoci hospodárskeho subjektu, vrátane kompetencie poveriť touto úlohou inšpekciu.

K § 6

Z dôvodu zrušenia zákona č. 113/2018 Z. z. podľa § 16 sa opätovne ustanovuje postavenie inšpekcie ako preddavkovej organizácie ministerstva pôdohospodárstva s pôsobnosťou pre územie Slovenskej republiky. V súvislosti s tým sa upravujú aj kompetencie a povinnosti inšpekcie na základe zániku kompetencií a povinností, ktoré jej vyplývali zo zrušeného zákona č. 113/2018 Z. z.

Ustanovuje sa pôsobnosť inšpekcie ako príslušného orgánu zodpovedného za plnenie povinností vyplývajúcich z nariadenia (EÚ) 2023/1115 podľa čl. 14 ods. 1.

Ustanovujú sa povinnosti a kompetencie inšpekcie, ktoré podľa čl. 14 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2023/1115 zabezpečujú, aby inšpekcia mala právomoci, nezávislosť pri výkone funkcie

a zdroje na plnenie povinností podľa kapitoly 3 nariadenia (EÚ) 2023/1115, pričom medzi tieto povinnosti a kompetencie patria najmä

- výkon dozoru nad hospodárskym subjektom, obchodníkom a splnomocneným zástupcom podľa čl. 16, 18 a 19 nariadenia (EÚ) 2023/1115,
- v rámci výkonu dozoru analyzovanie rizika nedodržiavania nariadenia (EÚ) 2023/1115 hospodárskymi subjektami, obchodníkmi a splnomocnenými zástupcami, podľa čl. 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2023/1115,
- spracovanie a sledovanie údajov v informačnom systéme zriadenom Európskou komisiou podľa čl. 33 nariadenia (EÚ) 2023/1115 na účely zistenia vysokého rizika podľa čl. 17 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/1115, pričom za vysoké riziko sa považuje nesúlad príslušných výrokov s čl. 3 nariadenia (EÚ) 2023/1115; informačný systém bude obsahovať údaje o registrovaných hospodárskych subjektoch, obchodníkoch a splnomocnených zástupcoch, o umiestňovaní príslušných výrobkov vrátane ich uvoľnenia do colných režimov „prepustenie do voľného obehu“ alebo „vývoz“,
- určovanie toho, či príslušný výrobok pri umiestňovaní na trh alebo pri vývoze predstavuje vysoké riziko podľa čl. 17 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/1115,
- ukladanie predbežných opatrení v súlade s čl. 17 a 23 nariadenia (EÚ) 2023/1115, ktorými sú zadržanie príslušných komodít alebo príslušných výrobkov alebo pozastavenie umiestňovania príslušných komodít alebo príslušných výrobkov na trh alebo ich sprístupňovania na ňom a vývozu, ak sa zistí možný nesúlad s nariadením (EÚ) 2023/1115, ukladanie nápravných opatrení v súlade s čl. 24 nariadenia (EÚ) 2023/1115 v prípade zistenia, že hospodársky subjekt alebo obchodník nejednal v súlade s rovnakým nariadením alebo že príslušný výrobok umiestňovaný na trh alebo na ňom sprístupňovaný či vyvážený je nevyhovujúci, pričom v takom prípade má inšpekcia povinnosť bezodkladne požiadať tento hospodársky subjekt alebo tohto obchodníka, aby v stanovenej a primeranej lehote prijal vhodné a primerané nápravné opatrenie na odstránenie nesúladu,
- rozhodovanie v prvom stupni o priestupkoch a iných správnych deliktach hospodárskych subjektov, obchodníkov a splnomocnených zástupcov v oblasti umiestňovania príslušných výrobkov na trh a ich vývozu,
- každoročné vypracovávanie a preskúmavanie plánov dozoru založených na posudzovaní rizika v súlade s čl. 16 ods. 3, 5 a 6 nariadenia (EÚ) 2023/1115 s cieľom identifikovať dozory, ktoré sa majú vykonať a pri vypracovávaní zohľadňovať kritéria rizika určené na základe analýzy rizík nedodržiavania predmetného nariadenia,
- vedenie evidencie o vykonaných dozoroch v súlade s čl. 16 ods. 14 nariadenia (EÚ) 2023/1115, pričom sa jedná najmä o informácie o povahe a výsledkoch dozorov a tiež vedenie evidencie o opatreniach prijatých v prípade zistenia nesúladu s nariadením (EÚ) 2023/1115; tieto záznamy inšpekcia uchováva aspoň 10 rokov,
- sprístupňovanie informácií o záznamoch dozorov a o ich výsledkoch v súlade s čl. 16 ods. 15 nariadenia (EÚ) 2023/1115,
- oznamovanie plánov dozorov a ich aktualizácie príslušným orgánom ostatných členských štátov Únie a Európskej komisii v súlade s čl. 16 ods. 7 nariadenia (EÚ) 2023/1115,

- spolupráca a výmena informácií s príslušnými orgánmi a colnými orgánmi z iných členských štátov a s Európskou komisiou v súlade s čl. 15 ods. 3 a čl. 21 nariadenia (EÚ) 2023/1115, ako aj spolupráca s ostatnými orgánmi verejnej správy, s inými kontrolnými orgánmi (napríklad Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave, Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky), s orgánmi Policajného zboru a slovenskými colnými orgánmi v oblasti umiestnenia a sprístupnenia príslušných komodít a príslušných výrobkov na trh a ich vývozu,
- zapisovanie informácií do informačného systému zriadeného Európskou komisiou podľa čl. 33 nariadenia (EÚ) 2023/1115,
- vypracovanie a zverejňovanie aktuálnych informácií o vysokom riziku podľa čl. 17 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) 2023/1115; tieto informácie nezakladajú pre hospodárske subjekty a obchodníkov žiadne nové povinnosti a služby len ako doplňujúce informácie pre uplatňovanie náležitej starostlivosti v súlade s čl. 4 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/1115,
- bezodplatný výkon poradenskej činnosti v oblasti umiestnenia a sprístupnenia príslušných komodít a príslušných výrobkov na trh a ich vývozu.

K § 7

Výkon úloh orgánov štátnej správy lesného hospodárstva je v oblastiach dôležitých pre obranu Slovenskej republiky zverený Ministerstvu obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo obrany“) alebo právnickej osobe zriadenej ministerstvom obrany na plnenie vymedzených úloh (§ 50 ods. 4 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení zákona č. 360/2007 Z. z., § 10 ods. 6 zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenskách v znení neskorších predpisov). Z tohto dôvodu sa ustanovuje pôsobnosť a kompetencia ministerstva obrany v oblasti umiestňovania a sprístupňovania príslušných komodít a príslušných výrobkov na trhu Únie a ich vývoze vo vojenských obvodoch a na pozemkoch, ktoré slúžia na zabezpečenie úloh obrany štátu. Ministerstvo obrany na vo vojenských obvodoch a na pozemkoch, ktoré slúžia na zabezpečenie úloh obrany štátu bude mať kompetencie vykonávať dozor nad hospodárskymi subjektmi, obchodníkmi a splnomocnenými zástupcami, ukladať predbežné opatrenia a nápravné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, ako aj rozhodovať o priestupkoch a iných správnych deliktoch.

Pre ministerstvo obrany sa upravuje oblasť spolupráce s ostatnými orgánmi štátnej správy a zavádza sa povinnosť ministerstva obrany poskytovať informácie inšpekcii na účely plnenia povinností vyplývajúcich pre Slovenskú republiku z nariadenia (EÚ) 2023/1115.

K § 8

V súlade s čl. 16 až 19 nariadenia (EÚ) 2023/1115 sa upravujú podrobnosti a procesné úkony dozoru v oblasti sprístupňovania a umiestňovania príslušných výrobkov na trhu Únie alebo ich vývozu. Upravuje sa a podrobne sa špecifikuje výkon dozoru zamestnancom orgánu dozoru a jeho oprávnenia a povinnosti s cieľom dosiahnuť účel dozoru. Cieľom úpravy je zabezpečiť, aby orgán dozoru mal v záujme dosiahnutia účelu nariadenia (EÚ) 2023/1115 pri výkone dozoru zabezpečený prístup k príslušným výrobkom a k relevantným informáciám, údajom a dokumentom. Oprávnenia zamestnancov orgánu dozoru pri výkone dozoru sú

- v súlade s čl. 4 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2023/1115, podľa ktorého majú hospodárske subjekty ponúknuť orgánu dozoru akúkoľvek potrebnú pomoc s cieľom uľahčiť vykonávanie dozorov podľa článku 18 rovnakého nariadenia, vrátane prístupu do priestorov a sprístupnenia dokumentácie a záznamov,
- v súlade s čl. 5 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2023/1115, podľa ktorého obchodníci ponúknu orgánu dozoru akúkoľvek potrebnú pomoc s cieľom uľahčiť vykonávanie dozorov podľa článkov 18 a 19 rovnakého nariadenia, vrátane prístupu do priestorov a sprístupnenia dokumentácie a záznamov,
- v súlade s čl. 18 a 19 nariadenia (EÚ) 2023/1115, ktoré podrobne konkretizujú podrobnosti o dozoroch hospodárskych subjektov a obchodníkov.

Upravujú sa aj ďalšie povinnosti zamestnanca orgánu dozoru pri výkone dozoru a to najmä ohľadom preukazovania sa, vydávania potvrdení, vracania odobratých dokladov a písomností, zachovávanie mlčanlivosti a nosenia rovnošaty.

Ustanovuje sa oprávnenie zamestnancov orgánu dozoru ohľadom spracovania údajov o osobe podliehajúcej dozoru zapísaných v informačnom systéme, pričom zapisované do informačného systému sú bližšie špecifikované v prílohe II. nariadenia (EÚ) 2023/1115. Ide o názov hospodárskych subjektov, adresu hospodárskych subjektov a číslo EORI. Údaje budú podrobnejšie špecifikované cez vykonávací akt Európskej únie podľa čl. 33 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2023/1115, ktorý okrem iného ustanoví aj pravidlá ochrany osobných údajov.

Podľa odseku 4 je orgán dozoru oprávnený na účely dozoru prizvať znalca, tlmočníka, prekladateľa alebo ďalšiu osobu s jej súhlasom. Ďalšou osobou môže byť napríklad operátor dronu, resp. obsluha inej technickej pomôcky, ktorá slúži na zabezpečenie dôkazov v súvislosti s výkonom dozoru.

Ustanovujú sa podmienky, za akých môže orgán dozoru od osoby podliehajúcej dozoru vymáhať náklady spojené s ich činnosťou v súlade s čl. 20 nariadenia (EÚ) 2023/1115, pričom sa zároveň upresňuje, o aké náklady spojené s výkonom dozoru sa jedná.

K § 9

Upravuje sa postavenie osoby, u ktorej sa vykonáva dozor (ďalej len „osoba podliehajúca dozoru“) a jej povinnosti vo vzťahu k orgánom dozoru a ich zamestnancom pri výkone dozoru. V súlade s čl. 4 ods. 6 a čl. 5 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2023/1115 má osoba podliehajúca dozoru povinnosť ponúknuť orgánu dozoru akúkoľvek potrebnú pomoc s cieľom uľahčiť vykonávanie dozorov podľa článkov 18 a 19 nariadenia (EÚ) 2023/1115.

Bližšie sa špecifikujú a konkretizujú povinnosti osoby podliehajúcej dozoru voči orgánu dozoru ohľadom preukazovania totožnosti, podávania relevantných informácií, predkladania dokumentov a písomností súvisiacich s výkonom dozoru, dostavenia sa na predvolanie a podávanie vysvetlenia orgánu dozoru. Upravujú sa kompetencie orgánu dozoru nahliadať do relevantných písomností, dokumentov, dokladov, odoberania ich originálov, vykonávania potrebných zistení, odoberania vzoriek príslušných výrobkov a používania technických prostriedkov na vyhotovovanie obrazových, zvukových a kombinovaných záznamov na účel zabezpečovania dôkazov.

K § 10

Upravuje sa administratívny postup výkonu dozoru v prípade, ak sa na základe zistených skutočností dospelo k záveru, že osoba podliehajúca dozoru porušila povinnosti v oblasti sprístupňovania a umiestňovania príslušných výrobkov na trhu Únie alebo ich vývozu. Zároveň sa upravuje postup po ukončení dozoru v prípade, keď k porušeniu povinností nedošlo. Ustanovuje sa spôsob ukončenia dozoru, ako aj práva osoby podliehajúcej dozoru reagovať na zistenia pri výkone dozoru. Na účely dosiahnutia účelu dozoru, pokiaľ osoba marí alebo sťažuje výkon dozoru, stanovuje sa poriadková pokuta, pričom sa určujú aj podmienky uloženia opakovanej poriadkovej pokuty.

Upravuje sa postup výkonu dozoru v prípade, že dozor bol vykonaný výlučne prostredníctvom kontroly v informačnom systéme, ktorý bol zriadený Európskou komisiou podľa čl. 33 nariadenia (EÚ) 2023/1115. Postup orgánu dozoru je pri takomto dozore upravený tak, aby bol v súlade s čl. 17 nariadenia (EÚ) 2023/1115, kde účelom je najmä identifikácia príslušných výrobkov, ktoré si vyžadujú okamžité opatrenia a následné prijatie okamžitých predbežných opatrení.

K § 11

Upravuje sa administratívny postup orgánu dozoru pri ukladaní predbežného opatrenia pri zistení, že príslušné výrobky predstavujú vysoké riziko nesúlady s čl. 3 nariadenia (EÚ) 2023/1115. Postup orgánu dozoru je v súlade s čl. 17 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) 2023/1115. Upravujú sa oprávnenia orgánu dozoru pri uložení predbežného opatrenia. Cieľom uloženého predbežného opatrenia je zabrániť umiestneniu týchto príslušných výrobkov na trh, ich sprístupneniu na trhu alebo ich vývozu.

Orgán dozoru je podľa nariadenia (EÚ) 2023/1115 oprávnený predbežným opatrením pozastaviť umiestnenie alebo sprístupnenie príslušnej komodity alebo príslušného výrobku na trh alebo jeho vývoz, resp. zadržať príslušnú komoditu alebo príslušný výrobok. Pozastavenie umiestňovania na trh alebo sprístupňovania na trhu, prepustenia do voľného obehu alebo na vývoz je obmedzené na tri pracovné dni alebo 72 hodín v prípade príslušných výrobkov rýchlo podliehajúcich skaze, s výnimkou prípadov, keď orgán dozoru potrebuje dodatočnú lehotu na posúdenie súlady príslušných komodít a príslušných výrobkov s nariadením (EÚ) 2023/1115. V takýchto prípadoch je orgán dozoru oprávnený prijať predbežné opatrenia na predĺženie obdobia pozastavenia.

Upravujú sa podrobnosti o náležitostiach rozhodnutia o uložení predbežného opatrenia a o jeho doručovaní.

Upravuje sa postup, ktorým orgán dozoru informuje colný orgán o uložení predbežného opatrenia, o predĺžení lehoty predbežného opatrenia a o jeho zrušení v prípadoch, že sa jedná o dovoz alebo vývoz príslušných výrobkov.

Upresňuje sa, že náklady súvisiace so zadržaním a uskladnením príslušnej komodity alebo príslušným výrobkom znáša orgán dozoru, ktorý má oprávnenie od osoby podliehajúcej dozoru tieto náklady vymáhať v súlade s čl. 20 nariadenia (EÚ) 2023/1115.

Ďalšie podrobnosti týkajúce sa zadržiavania a uskladňovania príslušnej komodity alebo príslušným výrobkov a nakladania s nimi budú upravené v smernici pre Slovenskú lesnícko-

drevársku inšpekciu, ktorú vydá ministerstvo pôdohospodárstva a ktorá bude zverejnená vo vestníku ministerstva pôdohospodárstva.

K § 12

Upravuje sa postup výkonu dozoru v situáciách, kedy vec neznesie odklad a vo veci je potrebné rozhodnúť neodkladne. V takomto prípade, ak je to nevyhnutné na účely dosiahnutia účelu dozoru, sa oprávňuje zamestnanec orgánu dozoru vydať rozhodnutie o uložení predbežného opatrenia na mieste, pričom orgán dozoru oznámi rozhodnutie osobe podliehajúcej dozoru ústnym vyhlásením. Až následne zamestnanec orgánu dozoru vyhotoví písomné rozhodnutie v lehote do 10 pracovných dní odo dňa vydania rozhodnutia. Vzhľadom na povahu takýchto úkonov sa vylučuje odkladný účinok.

K § 13

Ustanovujú sa skutkové podstaty pre priestupky v oblasti umiestňovania príslušných komodít a príslušných výrobkov na trh, ich sprístupňovania na trhu a ich vývozu z Únie pre fyzické osoby, ktoré sú hospodárske subjekty, obchodníci alebo splnomocnení zástupcovia, pokiaľ konali v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Ide o porušenia povinností ustanovených nariadením (EÚ) 2023/1115 a tiež o porušenia ďalších nadväzujúcich, resp. podrobne upravených povinností v rámci jeho implementácie. V súlade s čl. 25 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2023/1115 sú sankcie určené tak, aby boli účinné, primerané a odradzujúce.

Odôvodnenie skutkovej podstaty priestupku pre písm. a) je totožné, ako odôvodnenie skutkovej podstaty iného správneho deliktu § 14 ods. 2 písm. a).

Odôvodnenie skutkovej podstaty priestupku pre písm. b) je totožné, ako odôvodnenie skutkovej podstaty iného správneho deliktu § 14 ods. 2 písm. b).

Odôvodnenie skutkovej podstaty priestupku pre písm. c) je totožné, ako odôvodnenie skutkovej podstaty iného správneho deliktu § 14 ods. 2 písm. c).

Odôvodnenie skutkovej podstaty priestupku pre písm. d) je totožné, ako odôvodnenie skutkovej podstaty iného správneho deliktu § 14 ods. 2 písm. d).

Odôvodnenie skutkovej podstaty priestupku pre písm. e) je totožné, ako odôvodnenie skutkovej podstaty iného správneho deliktu § 14 ods. 2 písm. e).

Odôvodnenie skutkovej podstaty priestupku pre písm. f) je totožné, ako odôvodnenie skutkovej podstaty iného správneho deliktu § 14 ods. 2 písm. f).

Odôvodnenie skutkovej podstaty priestupku pre písm. g) je totožné, ako odôvodnenie skutkovej podstaty iného správneho deliktu § 14 ods. 2 písm. g).

Odôvodnenie skutkovej podstaty priestupku pre písm. h) je totožné, ako odôvodnenie skutkovej podstaty iného správneho deliktu § 14 ods. 2 písm. h).

Odôvodnenie skutkovej podstaty priestupku pre písm. i) je totožné, ako odôvodnenie skutkovej podstaty iného správneho deliktu § 14 ods. 2 písm. i).

Odôvodnenie skutkovej podstaty priestupku pre písm. j) je totožné, ako odôvodnenie skutkovej podstaty iného správneho deliktu § 14 ods. 3 písm. a).

Odôvodnenie skutkovej podstaty priestupku pre písm. k) je totožné, ako odôvodnenie skutkovej podstaty iného správneho deliktu § 14 ods. 3 písm. b).

Odôvodnenie skutkovej podstaty priestupku pre písm. l) je totožné, ako odôvodnenie skutkovej podstaty iného správneho deliktu § 14 ods. 4 písm. a).

Navrhovaná právna úprava v odseku 8 reflektuje na skutočnosť, že nariadenie (EÚ) 2023/1115 sa týka širokého okruhu hospodárskych subjektov, medzi ktorými môžu byť aj fyzické osoby, ktorých možnosti oboznámiť sa so všetkými povinnosťami vyplývajúcimi z nariadenia (EÚ) 2023/1115 môžu byť obmedzené oproti veľkým hospodárskym subjektom s odborným a ekonomickým zázemím. Rovnako dopady prísne nastavených sankcií môžu mať na fyzické osoby neprimerané dopady. Z tohto dôvodu je navrhnuté pri prvom porušení niektorých menej závažných povinností fyzickou osobou jej ako sankciu uložiť pokarhanie a až pri opakovanom porušení povinností pristúpiť k uloženiu pokuty.

K § 14

Ustanovujú sa skutkové podstaty pre iné správne delikty a sankcie v oblasti umiestňovania príslušných komodít a príslušných výrobkov na trh, ich sprístupňovania na trhu a ich vývozu z Únie pre hospodárske subjekty, obchodníkov a ich splnomocnených zástupcov, pokiaľ konali v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Ide o porušenia povinností ustanovených nariadením (EÚ) 2023/1115 a nariadením (ES) č. 2173/2005, ale tiež o porušenia ďalších nadväzujúcich, resp. podrobne upravených povinností v rámci ich implementácie. V súlade s čl. 25 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2023/1115 sú stanovené sankcie určené tak, aby boli účinné, primerané a odradzujúce.

V odseku 1 sa upravujú skutkové podstaty pre iné správne delikty hospodárskeho subjektu alebo obchodníka, ktorý nie je malým podnikom, stredným podnikom alebo mikropodnikom (ďalej len „MSP“) v zmysle definície z čl. 2 bodu 30 nariadenia (EÚ) 2023/1115, čiže zjednodušene uvedené ide o iné správne delikty veľkých hospodárskych subjektov, pričom za veľký hospodársky subjekt sa podľa čl. 5 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/1115 sa považuje aj obchodník, ktorý nie je MSP. Príslušnosť hospodárskych podnikov alebo obchodníkov k MSP vychádza z čl. 2 bodu 30 nariadenia (EÚ) 2023/1115, ktorý MSP definuje ako „mikropodniky a malé a stredné podniky v zmysle vymedzenia v článku 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29. 6. 2013) v platnom znení“.

V odsekoch 1 a 2 sa upravujú skutkové podstaty pre iné správne delikty hospodárskeho subjektu a obchodníka, ktorý je MSP v zmysle definície z čl. 2 bodu 30 nariadenia (EÚ) 2023/1115.

Uvedené ustanovenie skutkových podstatí pre iné správne delikty hospodárskych subjektov a obchodníkov vychádza z toho, že povinnosti uložené hospodárskym subjektom a obchodníkom nariadením (EÚ) 2023/1115 sa líšia v závislosti na tom, či sú MSP alebo veľkým podnikom (ide o povinnosti podľa čl. 4 ods. 8 a 9, čl. 5 ods. 1 až 5 a čl. 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2023/1115).

V odseku 3 sa upravujú skutkové podstaty pre iné správne delikty obchodníka, ktorý je MSP a teda sa nepovažuje za hospodársky subjekt tak ako obchodník, ktorý je veľkým podnikom v zmysle definície čl. 2 bodu 30 nariadenia (EÚ) 2023/1115.

V odseku 4 sa upravujú skutkové podstaty pre iné správne delikty splnomocneného zástupcu.

Na základe zrušenia zákona č. 113/2018 Z. z. podľa § 16 sa v odseku 5 opätovne ustanovujú skutkové podstaty pre iné správne delikty účastníka trhu v súvislosti s dovozom výrobkov z dreva z partnerskej krajiny na základe nariadenia (ES) č. 2173/2005.

Upravujú sa kompetencie orgánu dozoru ohľadom ukladania pokút a ďalších sankcií za iné správne delikty. Ustanovuje sa kompetencia orgánu dozoru ukladať nápravné opatrenia za účelom odstránenia zistených nedostatkov a ustanovuje sa povinnosť orgánu dozoru uložiť pokutu tomu, kto nesplnil uložené nápravné opatrenia. Nápravné opatrenia nariadenia (EÚ) 2023/1115 vymedzuje ako: a) nápravu akéhokoľvek formálneho nesúladu, najmä s požiadavkami kapitoly 2 nariadenia – Povinnosti hospodárskych subjektov a obchodníkov; b) zabránenie umiestneniu príslušného výrobku na trh alebo jeho sprístupneniu na ňom alebo vývozu; c) okamžité stiahnutie alebo spätné prevzatie príslušného výrobku; d) darovanie príslušného výrobku na charitatívne účely alebo účely verejného záujmu, alebo ak to nie je možné, jeho zneškodnenie v súlade s právom Únie o nakladaní s odpadom.

Skutková podstata iného správneho deliktu pre ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) spočíva v porušení zákazu uvedenom v čl. 3 písm. a) nariadenia (EÚ) 2023/1115, podľa ktorého sa príslušné komodity a príslušné výrobky nesmú umiestňovať na trh alebo sprístupňovať na trhu ani vyvážať, ak spôsobujú odlesňovanie, pričom „odlesňovanie“ je podľa čl. 2 bodu 2 nariadenia (EÚ) 2023/1115 konverzia lesa na poľnohospodárske využitie bez ohľadu na to, či je alebo nie je spôsobená človekom.

Skutková podstata iného správneho deliktu pre ods. 1 písm. b) a ods. 2 písm. b) spočíva v porušení povinností, ktoré hospodárskemu subjektu vyplývajú z čl. 3 písm. a) nariadenia (EÚ) 2023/1115, podľa ktorého sa príslušné komodity a príslušné výrobky nesmú umiestňovať na trh alebo sprístupňovať na trhu ani vyvážať, ak neboli vyprodukované v súlade s príslušnými právnymi predpismi krajiny produkcie, pričom „príslušné právne predpisy krajiny produkcie“ sú právne predpisy platné v krajine produkcie týkajúce sa právneho postavenia územia produkcie podľa ods. 2 bodu 4. písm. a) až h) nariadenia (EÚ) 2023/1115.

Skutková podstata iného správneho deliktu pre ods. 1 písm. c) a ods. 2 písm. c) spočíva v porušení povinností, ktoré hospodárskemu subjektu vyplývajú z čl. 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2023/1115, podľa ktorého hospodárske subjekty nesmú umiestňovať príslušné výrobky na trh ani ich vyvážať bez predchádzajúceho predloženia vyhlásenia o náležitej starostlivosti, ktorý majú sprístupniť orgánu dozoru prostredníctvom informačného systému uvedeného v čl. 33 nariadenia (EÚ) 2023/1115, pričom toto vyhlásenie musí obsahovať informácie stanovené v prílohe II nariadenia (EÚ) 2023/1115 pre príslušné výrobky a vyhlásenie hospodárskeho subjektu, že uplatnil náležitú starostlivosť. Táto skutková podstata zároveň nepriamo zahŕňa zákaz uvedený v čl. 3 písm. c) nariadenia (EÚ) 2023/1115, podľa ktorého sa príslušné komodity a príslušné výrobky nesmú umiestňovať na trh alebo sprístupňovať na trhu ani vyvážať ak nie sú opatrené vyhlásením o náležitej starostlivosti, pričom vyhlásenie o náležitej starostlivosti sú hospodárske subjekty povinné predložiť podľa čl. 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2023/1115 a musí

obsahovať informácie stanovené v prílohe II nariadenia (EÚ) 2023/1115 pre príslušné výrobky a tiež vyhlásenie hospodárskeho subjektu, že uplatnil náležitú starostlivosť.

Skutková podstata iného správneho deliktu pre ods. 1 písm. d) a ods. 2 písm. d) vyplýva z čl. 4 ods. 1, čl. 8 a čl. 12 nariadenia (EÚ) 2023/1115. Podľa uvedených ustanovení hospodárske subjekty uplatňujú náležitú starostlivosť v súlade s článkom 8 nariadenia (EÚ) 2023/1115 pred umiestnením príslušných výrobkov na trh alebo ich vývozom s cieľom preukázať, že príslušné výrobky sú v súlade s článkom 3 nariadenia (EÚ) 2023/1115; povinnosť uplatňovať náležitú starostlivosť sa vzťahuje pred umiestnením príslušných výrobkov na trh alebo pred ich vývozom majú hospodárske subjekty pre všetky príslušné výrobky dodávané každým konkrétnym dodávateľom, pričom táto náležitá starostlivosť zahŕňa zhromažďovanie informácií, údajov a dokumentov potrebných na splnenie požiadaviek stanovených v článku 9 nariadenia (EÚ) 2023/1115, overenie kritérií na posúdenie rizika, ako sa uvádza v článku 10 nariadenia (EÚ) 2023/1115 a opatrenia na zmiernenie rizika, ako sa uvádza v článku 11 nariadenia (EÚ) 2023/1115 ak ide o väčšie ako zanedbateľné riziko, že príslušné výrobky spôsobili odlesňovanie, nie sú v súlade s právnymi predpismi krajiny produkcie komodity alebo neboli opatrené vyhlásením náležitej starostlivosti; hospodárske subjekty majú povinnosť zriadiť a aktualizovať rámec postupov a opatrení na účely zabezpečenia, aby príslušné výrobky, ktoré umiestňujú na trh alebo vyvážajú, boli v súlade s článkom 3 nariadenia (EÚ) 2023/1115, povinnosť preskúmať systém náležitej starostlivosti a aktualizovať ho podľa nového vývoja, ako aj povinnosť uchovávať záznamy o týchto aktualizáciách.

Skutková podstata iného správneho deliktu pre ods. 1 písm. e) a ods. 2 písm. e) spočíva v porušení povinností, ktoré hospodárskemu subjektu vyplývajú z ustanovení čl. 4 ods. 3 a čl. 12 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2023/1115, podľa ktorých sprístupnením vyhlásenia o náležitej starostlivosti orgánom dozoru hospodársky subjekt preberá zodpovednosť za súlad príslušného výrobku s článkom 3 nariadenia (EÚ) 2023/1115, musí uchovávať záznamy o vyhláseniach o náležitej starostlivosti päť rokov od dátumu predloženia vyhlásenia prostredníctvom informačného systému uvedeného v článku 33 nariadenia (EÚ) 2023/1115, a tiež aspoň päť rokov uchovávať všetku dokumentáciu týkajúcu sa náležitej starostlivosti, ako sú všetky záznamy, opatrenia a postupy podľa článku 8 a sprístupňuje ju na požiadanie orgánu dozoru.

Skutková podstata iného správneho deliktu pre ods. 1 písm. f) a ods. 2 písm. f) spočíva v porušení povinností, ktoré hospodárskemu subjektu vyplývajú z ustanovení čl. 4 ods. 5 a 7 nariadenia (EÚ) 2023/1115, podľa ktorých musí hospodársky subjekt nahlasovať orgánu dozoru informácie ktoré naznačujú existenciu rizika, že príslušný výrobok, ktorý umiestnili na trh alebo vyviezli nie je v súlade s nariadením (EÚ) 2023/1115 a zároveň majú povinnosť oznamovať hospodárskym subjektom a obchodníkom na nižších úrovniach dodávateľského reťazca pre príslušné výrobky, ktoré umiestnili na trh alebo vyviezli, všetky informácie potrebné na preukázanie toho, že sa uplatnila náležitá starostlivosť a že sa nezistilo žiadne riziko alebo sa zistilo len zanedbateľné riziko, vrátane referenčných čísiel vyhlásení o náležitej starostlivosti súvisiacich s týmito výrobkami.

Skutková podstata iného správneho deliktu pre ods. 1 písm. g) spočíva v porušení povinností, ktoré hospodárskemu subjektu vyplývajú z ustanovenia čl. 4 ods. 9 nariadenia (EÚ) 2023/1115, podľa ktorého hospodárske subjekty, ktoré nepatria medzi MSP, sa môžu odvolávať na vyhlásenia o náležitej starostlivosti, ktoré sa už predložili v súlade s článkom 33 nariadenia

(EÚ) 2023/1115, len po tom, ako sa presvedčili, že náležitá starostlivosť týkajúca sa príslušných výrobkov obsiahnutých v príslušných výrobkoch alebo vyrobených z príslušných výrobkov bola uplatnená v súlade čl. 4 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/1115.

Skutková podstata iného správneho deliktu pre ods. 2 písm. g) spočíva v porušení povinností, ktoré hospodárskemu subjektu vyplývajú z ustanovenia čl. 4 ods. 8 nariadenia (EÚ) 2023/1115, podľa ktorého hospodárske subjekty, ktoré patria medzi MSP, poskytnú na požiadanie orgánu dozoru referenčné číslo vyhlásenia o náležitej starostlivosti v prípadoch, keď sa od nich nevyžaduje uplatňovať náležitú starostlivosť, ak ide o príslušné výrobky obsiahnuté v príslušných výrobkoch alebo vyrobené z príslušných výrobkov, v súvislosti s ktorými sa už uplatnila náležitá starostlivosť v súlade s čl. 4 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/1115, a v ktorého prípade už bolo v súlade s čl. 33 nariadenia (EÚ) 2023/1115 predložené vyhlásenie o náležitej starostlivosti.

Skutková podstata iného správneho deliktu pre ods. 1 písm. h) a ods. 2 písm. h) spočíva v porušení povinností, ktoré hospodárskemu subjektu vyplývajú z ustanovení čl. 9 nariadenia (EÚ) 2023/1115, podľa ktorého hospodárske subjekty zhromažďujú informácie, dokumenty a údaje, ktoré preukazujú, že príslušné výrobky sú v súlade s článkom 3 nariadenia (EÚ) 2023/1115. Na tento účel hospodársky subjekt zhromažďuje, organizuje a uchováva informácie päť rokov od dátumu umiestnenia príslušných výrobkov na trh alebo ich vývozu tieto informácie spolu s dôkazmi týkajúce sa každého príslušného výrobku, pričom sa jedná o informácie podrobne špecifikované v písm. a) až h) odseku 1 nariadenia (EÚ) 2023/1115. Hospodársky subjekt musí zároveň tieto informácie sprístupniť orgánu dozoru.

Skutková podstata iného správneho deliktu pre ods. 1 písm. i) a j) a ods. 2 písm. i) spočíva v porušení povinností, ktoré hospodárskemu subjektu vyplývajú z ustanovení čl. 10 a 11 nariadenia (EÚ) 2023/1115, podľa ktorých hospodárske subjekty overia a analyzujú informácie a akúkoľvek ďalšiu relevantnú dokumentáciu zhromaždenú v súlade s článkom 9 nariadenia (EÚ) 2023/1115, pričom na základe týchto informácií a dokumentácie vykonávajú posúdenie rizika s cieľom stanoviť, či existuje riziko, že príslušné výrobky určené na umiestnenie na trh alebo na vývoz sú nevyhovujúce. Hospodárske subjekty nesmú príslušné výrobky umiestniť na trh ani ich vyvážať, pokiaľ sa na základe posúdenia rizika nedospeje k záveru, že neexistuje žiadne riziko alebo existuje len zanedbateľné riziko, že príslušné výrobky sú nevyhovujúce. Pri posúdení rizika hospodárske subjekty musia zohľadniť najmä kritériá uvedené v čl. 10 ods. 2 písm. a) až n) nariadenia (EÚ) 2023/1115. Zároveň majú povinnosť zdokumentovať a aspoň raz ročne preskúmať posúdenia rizika a na požiadanie ich sprístupniť príslušným orgánom. Hospodárske subjekty musia byť schopné preukázať, akým spôsobom boli získané informácie skontrolované podľa kritérií na posúdenie rizika a ako určili stupeň rizika.

Skutková podstata iného správneho deliktu pre ods. 3 spočíva v porušení povinností ktoré obchodníkovi vyplývajú z ustanovení čl. 5 ods. 2 a 4 nariadenia (EÚ) 2023/1115, podľa ktorých obchodníci, ktorí patria medzi MSP, sprístupňujú príslušné výrobky na trhu len vtedy, ak majú informácie požadované podľa odseku 3 písm. a) a b) nariadenia (EÚ) 2023/1115. Zároveň majú obchodníci povinnosť bezodkladne informovať príslušné orgány členských štátov, v ktorých príslušný výrobok sprístupnili na trhu, ako aj obchodníkov, ktorým príslušný výrobok dodali, ak sa dozvedia nové relevantné informácie vrátane opodstatnených obáv, ktoré naznačujú

existenciu rizika, že príslušný výrobok, ktorý sprístupnili na trhu, nie je v súlade s nariadením (EÚ) 2023/1115.

Skutková podstata iného správneho deliktu pre ods. 4 písm. a) spočíva v porušení povinností ktoré splnomocnenému zástupcovi vyplývajú z ustanovení čl. 5 ods. 2 a 4 nariadenia (EÚ) 2023/1115, podľa ktorých splnomocnený zástupca na požiadanie poskytne orgánu dozoru kópiu splnomocnenia v úradnom jazyku Únie a kópiu v úradnom jazyku členského štátu, v ktorom sa spracúva vyhlásenie o náležitej starostlivosti, alebo, ak to nie je možné, v angličtine.

V odsekoch 6 a 7 sa upravujú pokuty za iné správne delikty za jednotlivé skutkové podstaty uvedené v odsekoch 1 až 5. V súlade s čl. 25 ods. 2 písm. a) nariadenia (EÚ) 2023/1115, pokuty sú stanovené tak, aby boli primerané environmentálnej škode a hodnote dotknutých príslušných komodít alebo príslušných výrobkov, aby sa zabezpečilo, že účinne pripravia zodpovedné subjekty o hospodárske prínosy pochádzajúce z porušení, ktorých sa dopustili, a výška takýchto pokút sa bude za opakované porušenia postupne zvyšovať. Výšky dolných, ako aj horných hraníc stanovených pokút za jednotlivé skutkové podstaty boli ustanovené v dostatočnom rozsahu tak, aby orgán dozoru mal pri ukladaní pokuty možnosť zohľadňovať rôznorodosť subjektov iných správnych deliktov a závažnosť porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov a udeliť pokutu v takej výške, ktorá bude primeraná daným okolnostiam.

Navrhovaná právna úprava v odseku 15 reflektuje na skutočnosť, že pre fyzické osoby - podnikateľov môže byť oboznámenie sa so všetkými povinnosťami vyplývajúcimi z nariadenia (EÚ) 2023/1115 náročné, najmä oproti veľkým hospodárskym subjektom s odborným a ekonomickým zázemím. Rovnako dopady prísne nastavených sankcií môžu mať na fyzické osoby - podnikateľov, ktoré sú spravidla mikropodnikmi a malými podnikmi, neprimerané dopady. Z tohto dôvodu je navrhnuté pri prvom porušení niektorých menej závažných povinností fyzickým osobám - podnikateľom ako sankciu uložiť pokarhanie a až pri opakovanom porušení povinností pristúpiť k uloženiu pokuty.

K § 15

V odseku 1 sa ustanovuje, že na rozhodnutie o uložení predbežného opatrenia sa vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) a v prípade, ak sa rozhoduje o predbežnom opatrení podľa § 11 ods. 3, vtedy sa nevzťahujú ustanovenia § 24, § 25, § 25a a § 26 správneho poriadku, pretože doručovanie rozhodnutia o uložení predbežného opatrenia uložené podľa § 11 ods. 3 sa vykonáva len prostredníctvom informačného systému zriadeného v súlade s čl. 33 nariadenia (EÚ) 2023/1115. Taktiež sa pri rozhodnutí o uložení predbežného opatrenia podľa § 11 nevzťahuje ustanovenie § 33 ods. 2 správneho poriadku z dôvodu zabezpečenia rýchlosti a efektívnosti konania.

V odseku 2 sa uvádza prechodné ustanovenie, ktorým sa v záujme zachovania právnej istoty hospodárskych subjektov, obchodníkov a splnomocnených zástupcov zabezpečuje, že výkon dozoru, ako aj konania o priestupkoch a iných správnych deliktoch, ktoré začali za predchádzajúcej hmotnoprávnej i procesnoprávnej úpravy a dosiaľ právoplatne neskončili, sa dokončia podľa právnej úpravy účinnej v čase začatia tohto dozoru a týchto konaní.

V odseku 3 sa v súlade s čl. 37 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2023/1115 ustanovujú podmienky, za akých sa na sprístupňovanie príslušných komodít alebo príslušných výrobkov bude od 30.

decembra 2024 vzťahovať zákon 113/2018 Z. z. V odseku 3 sa vyžaduje kumulatívne splnenie všetkých troch nasledujúcich podmienok:

- príslušnou komoditou alebo príslušným výrobkom je drevo alebo výrobok z dreva podľa čl. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010 z 20. októbra 2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva (Ú. v. EÚ L 295, 12. 11. 2010) v platnom znení (ďalej len „nariadenie (EÚ) č. 995/2010“), teda o drevo a výrobky z dreva uvedené v prílohe tohto nariadenia s výnimkou výrobkov z dreva alebo častí takýchto výrobkov vyrobených z dreva alebo z výrobkov z dreva, ktorých životný cyklus sa ukončil a inak by sa s nimi nakladalo ako s odpadom tak, ako sa uvádza v článku 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade,
- príslušná komodita bola vyprodukovaná pred 29. júnom 2023 a
- príslušná komodita alebo príslušný výrobok bol umiestnený na trh od 30. decembra 2024 do 30. decembra 2027.

Odsek 4 sa uplatňuje v prípadoch, keď drevo a výrobky z dreva sú príslušnou komoditou alebo príslušným výrobkom podľa čl. 2 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 995/2010 a boli vyprodukované pred 29. júnom 2023 a umiestnené na trh do 31. decembra 2027. V tomto prípade sa na uvedenú komoditu a uvedené výrobky nevzťahuje doterajšia právna úprava v zákone č. 113/2018 Z. z., ale nová právna úprava.

V odseku 5 sa upravuje výnimka pre hospodárske subjekty a obchodníkov, ktoré sú mikropodniky alebo malé podniky a ktoré boli zriadené do 31. decembra 2020. Na tieto subjekty sa tento zákon bude vzťahovať až od 30. júna 2025 a nie od nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Táto výnimka je v súlade s ustanovením čl. 38 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2023/1115 a nevzťahuje sa na výrobky z dreva, na ktoré sa vzťahuje príloha k nariadeniu (EÚ) č. 995/2010.

K § 16

Zrušenie zákona č. 113/2018 Z. z. vyplýva z čl. 37 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/1115, na základe ktorého sa s účinnosťou od 30. decembra 2024 zrušuje nariadenie (EÚ) č. 995/2010, nakoľko ide o implementačný národný právny predpis k tomuto nariadeniu, ktorý s jeho zrušením stráca svoje opodstatnenie.

Tie ustanovenia zákona č. 113/2018 Z. z., ktoré nesúvisia s uplatňovaním a vykonávaním nariadenia (EÚ) č. 995/2010 sa opätovne ustanovujú v tomto zákone. Jedná sa najmä o ustanovenia, ktorými sa vykonávajú povinnosti v oblasti dovozu výrobkov z dreva z partnerských krajín Únie, vyplývajúce z nariadenia (ES) č. 2173/2005, ktoré zostáva naďalej v platnosti.

Zákon č. 113/2018 Z. z. sa napriek jeho zrušeniu naďalej uplatňuje v prípadoch, ktoré sú špecifikované v prechodnom ustanovení čl. I § 15 ods. 2 a 3 tohto zákona.

K článku II

K bodu 1 (§ 9 ods. 1 písm. m))

Navrhovaným ustanovením sa dopĺňajú konania, v ktorých sa vyžaduje záväzné stanovisko orgánu ochrany prírody, konkrétne ide o schválenie projektu starostlivosti o lesný pozemok.

Schválením tohto projektu a stanovením výšky povolenej ťažby je u takejto povolenej ťažby preukázané, že nepôjde o drevo z odlesnených alebo degradovaných území v zmysle nariadenia EUDR. Uvedené doplnenie nadväzuje na už existujúcu úpravu zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o lesoch“), podľa ktorej sa v tomto konaní vyžaduje stanovisko orgánu ochrany prírody, ako aj novonavrhovanej úpravy § 37a zákona o lesoch.

K bodu 2 (§ 47 ods. 12)

Návrhom sa dopĺňa povinnosť preukazovania pôvodu dreva orgánom štátnej správy lesného hospodárstva, vrátane Slovenskej lesnícko-drevárskej inšpekcie, a členom lesnej stráže. Pri preprave dreva nie je pred preukázaním pôvodu dreva možné zistiť, či pochádza z ťažby na lesných pozemkoch alebo výrubu drevín na nelesných pozemkoch, teda pred takýmto preukázaním nie je zrejmý ani orgán kompetentný vo veci ďalej konať. Preto oprávnenie na prvotné preukázanie pôvodu dreva musia mať všetky orgány, ktoré majú pôvod dreva a legálnosť výrubu právo kontrolovať.

K bodu 3

Návrhom sa s cieľom zosúladenia používanej terminológie v súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisoch nahrádza pojem „náhodná ťažba“ pojmom „asanačná ťažba“ v súlade s bodom 1 návrhu novely zákona o lesoch.

K článku III

K bodu 1

Ťažba dreva vykonávaná v lesoch je cieľavedomou ľudskou činnosťou, ktorej cieľom je zabezpečenie trvalo udržateľnej starostlivosti o lesy, umožňujúcej využívanie ekosystémových funkcií lesov vrátane racionálneho využívania jedinej reálne obnoviteľnej suroviny, dreva. Vykonávanie starostlivosti o lesy nie je možné považovať za náhodnú činnosť v lesoch ani v súvislosti s vykonávaním ťažby, ktorou sa zabezpečuje odstraňovanie stromov a lesných porastov poškodených škodlivými činiteľmi v lesoch, ktoré sú potencionálnym zdrojom premnoženia a šírenia predovšetkým hmyzích škodcov. S cieľom zabránenia nadmerných ťažieb dreva sa v súčasnosti za „náhodnú ťažbu“ považuje aj stav, kedy sa v lesoch žiadna z častí procesu ťažby nevykonala napriek tomu, že došlo k takému poškodeniu alebo odumretiu stromov, ktoré sú dôvodom vykonania ťažby zabezpečujúcej priaznivý zdravotný stav lesov a minimalizáciu rizika vývoja a šírenia škodlivých činiteľov a poškodzujúcich iné, nepoškodené a zdravé stromy a lesné porasty. Navrhovanou úpravou vo väzbe na úpravu § 23 odseku 13 sa jednoznačne už v zákone rozlíši asanačná ťažba, teda stav, kedy došlo, z dôvodu vykonania opatrení na odstránenie poškodených stromov a krov alebo opatrení na ochranu lesa, k procesu ťažby (aj čiastočnému) od odumretia a zničenia stromov v poraste aj v prípade, že sa ťažba nevykoná. Asanačná ťažba je procesom na zabezpečenie ozdravenia lesných porastov.

K bodom 2 a 16 (§ 1 ods. 2 písm. e) a § 24 ods. 1)

V nadväznosti na novú samostatnú právnu úpravu, ktorou sa vykonávajú opatrenia Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania, je písmeno e) v § 1 ods. 2 neopodstatnené.

K bodu 3 (§ 5 ods. 2)

Medzi zásady ochrany lesných pozemkov sa dopĺňa ustanovenie, na základe ktorého sa pri zmene druhu pozemku alebo obmedzení využívania lesného pozemku musia zohľadňovať ciele nariadenia (EÚ) 2023/1115. Lesné pozemky, pri ktorých došlo k dočasnému alebo trvalému vyňatiu z plnenia funkcií lesov alebo ktoré sa obmedzili pri využívaní funkcií lesov, sa na základe tohto ustanovenia nemôžu využívať na účely, ktoré sú v rozpore s nariadením (EÚ) 2023/1115 – na pasenie hovädzieho dobytku a na produkciu komodít káva, sója, kakao, kaučuk, palma olejná. Toto ustanovenie zabezpečuje, že na území Slovenskej republiky nedochádza k odlesňovaniu podľa čl. 2 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2023/1115.

K bodu 4 (§ 14 ods. 3)

Pri vyhlasovaní lesov osobitného určenia vo verejnom záujme v chránených územiach, územiach medzinárodného významu a na lesných pozemkoch s výskytom chránených druhov sa návrh osobitného režimu hospodárenia vyhotovuje v súčinnosti so žiadateľom a organizáciou ochrany prírody. V súvislosti so zmenou právnej úpravy v oblasti ochrany prírody a zriadením správ národných parkov, ako odborných organizácií ochrany prírody a krajiny na území národných parkov, sa súčinnosť pri vyhotovovaní návrhu osobitného režimu hospodárenia v rámci komplexného zisťovania stavu lesa rozširuje zo štátnej ochrany prírody aj na správy národných parkov. Ide o spresnenie pojmu a odkazu na zákon o ochrane prírody a krajiny.

K bodom 5, 7 a 8 (14 ods. 4, § 16 ods. 7 a 8)

Navrhovanými bodmi sa upravujú postupy týkajúce sa postupov uplatňovania osobitného režimu hospodárenia a vyhlasovania kategórie lesov v stanovených prípadoch, kedy ich bude možné vyhlasiť v rámci schválenia PSL obdobne, ako je to v prípade vyhlasovania kategórie lesov osobitného určenia. Tým sa odstráni najmä súčasný stav neakceptovania zákonných postupov zo strany organizácií a následne orgánov ochrany prírody, ktoré nežiadajú o vyhlásenie lesov osobitného určenia v zákonných lehotách, osobitný režim hospodárenia však presadia prostredníctvom záväzných stanovísk k schváleniu PSL. Tým vzniká nesúlad medzi skutočným spôsobom zabezpečovania starostlivosti o lesy a kategóriou lesa, keď narastá podiel hospodárskych lesov napriek nárastu chránených území s osobitnými požiadavkami na zabezpečovanie starostlivosti o lesy. Zároveň sa tým zníži administratívna záťaž súvisiaca s vyhlasovaním lesov osobitného určenia ešte pred začatím vyhotovovania PSL.

K bodu 6 (§ 16 ods. 4 písm. e))

Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na navrhované znenie § 14 ods. 3 v novelizačnom bode 4.

K bodu 9 (§ 22 ods. 2 písm. b))

Špecifikuje sa ťažba na ostatných lesných pozemkoch, ktorú je možné vykonať na základe súhlasu orgánu štátnej správy lesného hospodárstva v kategórii mimoriadna ťažba. Doplnenie vyplýva z aplikačnej praxe.

K bodu 10 (§ 23 ods. 1 a 2)

Upravuje sa problematika písomného súhlasu na ťažbu s cieľom zníženia administratívnej záťaže hospodára. Zároveň sa definuje osoba, ktorej sa písomný súhlas na ťažbu vydáva, osoba, ktorá je povinná písomný súhlas uchovávať a doba uchovávanía písomného súhlasu na ťažbu. Dopĺňa sa problematika dokladu (vydaným obhospodarovateľom lesa vykonávateľovi ťažby) alebo inej listiny oprávňujúcej na vykonanie ťažby a zároveň sa určuje okruh osôb oprávnených vyzvať vykonávateľa ťažby na predloženie tohto dokladu. Za inú listinu sa môže považovať napríklad aj zmluva uzatvorená medzi obhospodarovateľom lesa a vykonávateľom ťažby. Zároveň sa v súlade s cieľmi elektronizácie verejnej správy pridáva možnosť nahradiť písomnú formu dokladu editáciou potrebných údajov o vykonávateľovi ťažby v informačnom systéme lesného hospodárstva. V prípade ak vykonávateľ ťažby (subjekt s ktorým má obhospodarovateľ lesa zmluvu o vykonaní ťažby) bude činnosť zabezpečovať prostredníctvom iných fyzických osôb, s cieľom aby si to kontrolný orgán vedel overiť, bude treba pri takomto vykonávateľovi ťažby okrem identifikačných údajov uviesť aj kontaktný údaj (najmä telefónne číslo), na ktorom si kontrolný orgán bude vedieť bezprostredne overiť, či pre nich dotyčná fyzická osoba naozaj činnosť vykonáva. Zverejnením údajov o vykonávateľovi ťažby v informačnom systéme sa zároveň umožní predchádzanie neopodstatneným podnetom na kontroly „nelegálnej“ ťažby, ktoré sú v súčasnosti návštevníkmi lesa zasielané rôznym orgánom a následne predkladané územne príslušným orgánom štátnej správy lesného hospodárstva na preverenie. Zníži sa tým aj záťaž jednotlivých obhospodarovateľov lesa a odborných lesných hospodárov, ktorý sa štátnych dozorov v lesoch na preverenie podnetov musia zúčastňovať.

K bodom 11 a 12 (§ 23 ods. 4 a 5)

Vo väzbe na označovanie vyťaženého dreva sa dopĺňa možnosť označenia iným povoleným označením a definujú sa náležitosti na zverejnenie iného povoleného označenia v evidencii prostredníctvom informačného systému lesného hospodárstva.

K bodu 13 (§ 23 ods. 7 až 10)

Upravujú sa postupy ohlásenia dôvodu vzniku asanačnej ťažby a vykonávania asanačnej ťažby. vo vzťahu k rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 22. júna 2022 (C-661-20). Podľa súčasného právneho stavu je po prekročení objemu asanačnej ťažby v poraste predstavujúcej 15 % zásoby porastu, v ďalšom procese potrebné ohlasovať dôvod vzniku každej ďalšej asanačnej ťažby a to napríklad aj v prípade, ak ide o poškodenie jedného stromu v podružnom poraste. Hlásenie je postupované orgánom štátnej správy lesného hospodárstva a následne aj orgánom a organizáciám ochrany prírody a krajiny, ktoré majú posúdiť správnosť a dôvody ohlásenia, ale aj možné dopady vykonania asanačnej ťažby, pričom do jej posúdenia, resp. udelenia súhlasu organizáciou ochrany prírody v prípade sústredenej (plošnej) ťažby s výmerou nad 0,3 ha, nie je možné asanačnú ťažbu vykonať. Podľa doterajších zistení a skúseností nie sú administratívne kapacity postačujúce na zbytočne sa opakujúce konania, orgány a organizácie ochrany prírody nekonajú v stanovených lehotách. Pritom nedodržiavanie lehôt a nevykonanie oparení na ochranu lesa v silvotechnických termínoch je jedným z hlavných dôvodov šírenia a premnoženia sekundárnych škodcov v lesoch a ďalšieho zhoršovania zdravotného stavu lesov. Zákonmi, ktorými bolo prijaté súčasné znenie s významným nárastom úloh pre orgány

a organizácie ochrany prírody však so žiadnym zvýšením personálnych kapacít a súvisiacich opatrení nepočítalo, preto je potrebné množstvo nadbytočných konaní a administratívnu záťaž subjektov redukovať na nevyhnutnú mieru, čo zároveň prispeje aj k zlepšeniu prístupu k domácim zdrojom biomasy, najmä pre fyzické osoby v rámci tzv. samovýroby. Pritom samotný rezort životného prostredia a jeho organizácie už krátko po prijatí zákonov upozorňovali na nedostatočné kapacity v súvislosti s prijatím tohto zákona, čo sa aj v doterajšej praxi prejavilo. Z uvedených dôvodov sa prehodnotil súčasný stav ohlasovania asanačnej ťažby a navrhli sa nové limity a postupy v súlade s vyššie uvedenými cieľmi tak, že predmetom ohlasovania vzniku dôvodu asanačnej ťažby bude každá takáto ťažba, ktorej objem presiahne 15 % zásoby porastu, ďalej taká asanačná ťažba, ktorej objem spolu s doteraz vykonanou úmyselnou ťažbou a doterajšou asanačnou ťažbou dosiahne 30 % zásoby porastu. Následne bude predmetom ohlásenia len vznik dôvodu asanačnej ťažby, ktorej odhadnutý objem presiahne 5 % zásoby porastu. V prípade hlásenia vzniku sústredenej asanačnej ťažby, po ktorej vzniká holina s výmerou väčšou ako 0,3 ha, ostáva právny stav nezmenený. Zároveň sa upravuje spôsob ohlasovania asanačnej ťažby len prostredníctvom informačného systému. Týmto postupom sa vytvára priestor pre efektívnejšie vykonávanie asanačnej ťažby a opatrení na ochranu lesa tým, že za deň ohlásenia, od ktorého sa odvíjajú ďalšie súvisiace lehoty, sa stanovuje najbližší pracovný deň nasledujúci po dni, v ktorom obhospodarovateľ lesa asanačnú ťažbu ohlásil. Zároveň sa upravuje aj možnosť vykonania asanačnej ťažby pred uplynutím stanovenej lehoty, ako aj osobitosť viažuca sa k súhlasu organizácie ochrany prírody v prípade lesných pozemkov, na ktorých zabezpečuje povinnosti obhospodarovateľa organizácia ochrany prírody (napr. národné parky). Taktiež sa ustanovuje, že súhlas s vykonaním asanačnej ťažby pred uplynutím stanovenej lehoty budú orgány štátnej správy len vyznačovať v informačnom systéme lesného hospodárstva a nebude potrebné vydávať písomné súhlasy, čím sa zníži zbytočná administratívna záťaž, pričom informačný systém lesného hospodárstva je pre každého obhospodarovateľa lesa na základe jeho žiadosti (po pridelení prístupových práv) prístupný bezodplatne. Úprava vyplýva aj z aplikačnej praxe, čiastočne reaguje aj na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 22. júna 2022 (C-661-20).

K bodu 14 (§ 23 ods. 13)

Za asanačnú ťažbu sa v súčasnosti (avšak až prostredníctvom vykonávacieho predpisu k zákonu) považuje aj stav, kedy sa táto ťažba vykoná aj stav, kedy sa nevykoná avšak došlo k poškodeniu lesného porastu, ktorý je dôvodom na jej vykonanie. Navrhovanou úpravou v oboch prípadoch už priamo zo zákona dôjde k jednoznačnému stanoveniu termínu započítania objemu poškodených a odumretých stromov do celkového objemu dreva určeného na ťažbu programom starostlivosti o lesy, pretože tieto stromy, aj keď sú súčasťou lesa, ako ekosystému, ďalej nerastú a nie sú súčasťou štruktúry lesného porastu. Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že cieľom tohto ustanovenia je aj zabránenie nadmernej ťažby dreva (ťažby nad rámec princípov trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch), pretože výsledkom návrhu je zníženie predpísaného objemu dreva na ťažbu programom starostlivosti (alebo projektom starostlivosti o lesný pozemok) o celkový objem dreva poškodených a odumretých stromov, teda objem dreva, ktorý sa asanačnou ťažbou spracuje a odvezie z porastu na ďalšie využitie, objem dreva poškodených stromov, ktorý bol po vykonaní asanačných opatrení (napr. odkôrnenie) ponechaný v poraste a objem stromov poškodených a odumretých bez vykonania

asanačných opatrení. Osobitne treba uviesť, že v prípade asanačnej ťažby nejde o plánovanú ťažbu živých a zdravých stromov, ale sa ňou odstraňujú dôsledky pôsobenia škodlivých činiteľov v lesoch a realizujú sa opatrenia proti premnoženiu a šíreniu sekundárnych škodcov už primárnymi škodlivými činiteľmi poškodených lesov. Za asanačnú ťažbu sa považuje aj ťažba dreva, ktorá súvisí s preventívnymi opatreniami pri ochrane lesov proti pôsobeniu škodlivých činiteľov v lesoch. Zároveň sa úpravou odstraňuje vnútorný rozpor zákona, keď napriek striktnému zákazu prekročiteľnosti ťažby pre lesný, resp. vlastnícky celok, ak bolo v lesnom celku viac vlastníckych celkov, v odseku 14 umožňoval v taxatívne stanovených prípadoch tento zákaz prekonať.

K bodu 15 (§ 23 ods. 14)

Dôsledné vykonávanie výchovy lesných porastov je základným predpokladom pre zvyšovanie ich stability, odolnostného potenciálu a schopnosti plnenia ekosystémových služieb lesov. V prípadoch, že vo vlastníckom celku došlo k vykonaniu asanačných opatrení z dôvodu pôsobenia škodlivých činiteľov v lesoch, alebo k poškodeniu a odumretiu lesných porastov v rozsahu, ktorým sa naplnil objem dreva predpísaný na ťažbu programom starostlivosti alebo projektom starostlivosti o lesný pozemok, je vykonanie naliehavej ťažby v porastoch do 50 rokov podmienené zmenou programu starostlivosti o lesy. Z uvedeného dôvodu sa v mnohých oblastiach, predovšetkým dlhodobo poškodzovaných škodlivými činiteľmi v lesoch a v oblastiach s horším zdravotným stavom, výchova lesa nevykonáva v dostatočnom rozsahu, čo má negatívny vplyv na tieto lesy najmä z hľadiska ich zdravotného stavu, stability a odolnostného potenciálu. Z hľadiska vykonania opatrení výchovy lesných porastov do 50 rokov, odpovedajúcich vývoju a stavu lesných porastov, sa navrhovaným ustanovením umožňuje vykonanie takejto naliehavej ťažby, v rozsahu výchovy predpísanej pre lesný porast programom starostlivosti o lesy alebo projektom starostlivosti o lesný pozemok, pričom nie je potrebné žiadať o zmenu programu starostlivosti o lesy. Zároveň sa navrhovaným ustanovením umožňuje už v rámci prebudovy lesa zavádzanie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch, čo je najmä v oblastiach so zhoršeným zdravotným stavom a zníženou stabilitou porastov vhodné a žiadúce. Prírode blízke hospodárenie v lesoch je považované za robustné adaptačné opatrenie na zmenu klímy, ktoré vo všeobecnosti zvyšuje odolnosť (rezistenciu) a regeneračnú schopnosť (rezilienciu) lesov a je tiež významným mitigačným (zmenu klímy zmierňujúcim) opatrením, ktoré má potenciál zvyšovať biodiverzitu, prírastok, kumulovať v priemere vyššie zásoby dreva ako bežné hospodárenie, a tým priaznivo ovplyvňovať bilanciu uhlíka. Navrhovaným ustanovením sa zároveň znižuje záťaž obhospodarovateľa lesa vyplývajúca z náročnosti administratívneho postupu súvisiaceho so zmenou programu starostlivosti, čím sa zároveň zvýši množstvo biomasy vhodnej aj na energetické využitie.

K bodom 17 až 19 (§ 24 ods. 4, 6 a 7)

Upravuje sa pôsobnosť orgánov ochrany prírody, územne príslušnej organizácie ochrany prírody a Vojenskej polície vo vzťahu k problematike povinností a oprávnení pri sústredovaní, preprave a uskladňovaní dreva.

K bodu 20 (§ 28 ods. 3)

Upravuje sa nárok obhospodarovateľa lesa na úhradu zvýšených nákladov za vykonanie opatrení na zabránenie nadmerného šírenia a premnoženia škodcov podľa projektu na

vykonanie opatrení na zabránenie šírenia a premnoženia škodcov. V prípadoch zákazu vykonania opatrení na ochranu lesa in situ v dôsledku uplatňovania zákazov a obmedzení vyplývajúcich zákona o ochrane prírody, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie alebo rozhodnutí vydaných na ich základe v porastoch, v ktorých obhospodarovateľom lesa je organizácia ochrany prírody, tento nárok nevzniká. Tým sa odstraňuje kolízia záujmov organizácie ochrany prírody na lesných pozemkoch, kde táto organizácia na jednej strane uplatňuje obmedzenia a zákazy na vykonávanie opatrení na ochranu lesa a zároveň na druhej strane na tých istých lesných pozemkoch plní aj povinnosti obhospodarovateľa lesa. Odstraňuje sa tým prostredie, ktorým by takáto organizácia ochrany prírody získavala neoprávnené prostriedky, výška ktorých by bola úmerná obmedzeniam požadovaným touto organizáciou ochrany prírody.

K bodu 21 (§ 28 ods. 4)

Stanovuje sa organizácia ochrany prírody, ktorá sa bezodkladne vyjadruje k opatreniam uvedeným v projekte na vykonanie opatrení na zabránenie šírenia a premnoženia škodcov. Odstraňuje sa tým kolízia záujmov organizácie ochrany prírody, ktorá zabezpečuje zároveň povinnosti obhospodarovateľa lesa, ako aj kolízia záujmov takejto organizácie ochrany prírody, ku ktorej by mohlo dôjsť pri vyjadrovaní sa k opatreniam na lesných pozemkoch obhospodarovaných inými obhospodarovateľmi lesa v územnej pôsobnosti takejto organizácie ochrany prírody – správy národného parku. Zároveň sa upravuje postup, ktorý podľa súčasného právneho stavu znemožňuje akúkoľvek realizáciu opatrení na ochranu lesa v prípade, ak je organizácia ochrany prírody nečinná.

K bodu 22 (§ 28 ods. 5)

Jednoznačne sa upravuje problematika vykonávania odsúhlasených alebo určených opatrení projektu na vykonanie opatrení na zabránenie šírenia a premnoženia škodcov v pôsobnosti obhospodarovateľa lesa a zároveň sa jednoznačne určuje osoba, na náklady ktorej obhospodarovateľ lesa tieto opatrenia vykonáva.

Ak organizácia ochrany prírody podľa odseku 4 s predloženým projektom nesúhlasí, nezbavuje ju to povinnosti uhradiť náklady oprávnenému obhospodarovateľovi lesa.

K bodu 23 (§ 28a ods. 3)

V prípade, že orgán štátnej správy lesného hospodárstva pri mimoriadnej udalosti v lesoch podľa § 28a ods. 1 písm. a), b) alebo c) uložil opatrenia pri ochrane lesa, neuplatňuje sa povinnosť obhospodarovateľa lesa ohlasovať dôvod vzniku náhodnej ťažby za vlastnícky celok; to neplatí v prípade, ak z rozhodnutia opatrenia orgánu štátnej správy nevyplýva inak. Tým sa znižuje administratívna záťaž obhospodarovateľa lesa.

K bodu 24 (poznámky pod čiarou k odkazom 45a a 49)

Legislatívno-technická úprava citácií v poznámkach pod čiarou s cieľom ich spresnenia, ako aj úprava v nadväznosti na vloženie novej poznámky pod čiarou k odkazu 31a v novelizačnom bode upravujúcom znenie § 23 ods. 1 a 2.

K bodu 25 (§ 36 ods. 2)

Upravuje sa postup vytýčenia hranice obhospodarovanej časti porastu pri odbornom hospodárení v lesoch, potrebného pre zápis obhospodarovateľov lesa a hospodára do evidencie lesných pozemkov v prípadoch, že v poraste je viac obhospodarovateľov.

K bodom 26 až 32 (§ 37a, § 40 ods. 2 písm. c), § 41 ods. 3, 4, 7, 8 a 13)

Navrhovanými bodmi sa upravujú postupy týkajúce sa starostlivosti o lesy v územiach NATURA 2000 a postupmi súvisiacimi s vyhotovením PSL v týchto územiach. Na zabezpečenie tohto cieľa sa ako súčasť plánu hospodárskych opatrení PSL zavádza, že povinnou súčasťou PSL budú aj regulatívy ochrany prírody, ktorými sa v týchto územiach môžu podmienky starostlivosti o lesy stanoviť odlišne od postupov vyplývajúcich z tohto zákona. Tým sa zabezpečí súlad postupov pri starostlivosti o lesy a ich plánovaní s postupmi vyplývajúcimi so zákona o ochrane prírody a smernicami EÚ, ktoré uvedený zákon preberá. Zároveň v prípadoch lesných celkov s mimoriadnou udalosťou v lesoch sa ustanovuje možnosť vyhotovenia programu starostlivosti o lesy na kratšie obdobie ako 8 rokov, čím sa sleduje zabezpečenie starostlivosti o lesy rešpektujúcej dynamické zmeny vo vývoji a stave lesných porastov v prípadoch mimoriadnej udalosti v lesoch.

K bodom 33 a 34 (§ 44 ods. 1 a 2)

S cieľom zabezpečenia efektívneho vedenia lesnej hospodárskej evidencie, ktorú zabezpečuje obhospodarovateľ lesa prostredníctvom odborného lesného hospodára, sa dopĺňa povinnosť obhospodarovateľovi lesa priebežne predkladať podklady na vedenie tejto evidencie odbornému lesnému hospodárovi. Zároveň sa v súlade s trendami elektronizácie upravuje súčasná povinnosť vedenia a predkladania evidencie s možnosťou písomného alebo elektronického vedenia len na vedenie elektronickou formou.

K bodu 35 (§ 47 ods. 4)

Upravuje sa podmienka na spôsobilosť odborného lesného hospodára vo vzťahu k možnosti využitia osobitného kvalifikačného predpokladu s tým, že osoba, ktorá získala osobitný kvalifikačný predpoklad bude spĺňať kvalifikačný predpoklad odborného lesného hospodára po výkone štátnej správy lesného hospodárstva v trvaní najmenej tri roky po získaní osobitného kvalifikačného predpokladu a teda po splnení týchto podmienok bude oprávnená požiadať, pri dodržaní súvisiacich podmienok podľa zákona o lesoch, o vydanie osvedčenia odborného lesného. Cieľom je stabilizácia úrovne štátnej správy lesného hospodárstva a zosúladenie časových súvislostí viazaných na výkon lesníckych činností žiadateľov o skúšky odbornej spôsobilosti hospodára.

K bodu 36 (§ 48 ods. 2 písm. k))

Upravujú sa povinnosti odborného lesného hospodára súvisiace s vyznačovaním ťažby a vydávaním písomného súhlasu na ťažbu.

K bodu 37 (§ 48 ods. 2 písm. r))

Upravujú sa povinnosti odborného lesného hospodára, cieľom ktorých je zabezpečenie odborného hospodárenia v lesoch podľa zákona o lesoch, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie a programu starostlivosti o lesy a v súlade so stavom a vývojom lesných porastov. Zároveň sa tým garantuje postavenie odborného lesného hospodára vo vzťahu k obhospodarovateľovi lesa tým, že obhospodarovateľ lesa bude pri vykonávaní starostlivosti o lesy viazaný návrhom osoby odborne spôsobilej na hospodárenie v lesoch. Návrhom sa tiež spresňuje obsah súčasnej povinnosti odborného lesného hospodára usmerňovať hospodárenie v lese vyplývajúce z odseku 1.

K bodu 38 (§ 48 ods. 3 písm. d))

Dopĺňa sa oprávnenie odborného lesného hospodára na vydanie súhlasu na vykonanie naliehavej ťažby v porastoch do 50 rokov. Pretože ide o oprávnenie odborného lesného hospodára v prípadoch vydať súhlas v prípadoch výchovných ťažieb len v prípade ak je to potrebné z hľadiska stavu a vývoja lesného porastu. Je teda len na posúdení odborného lesného hospodára, či súhlas na vykonanie ťažby vydá (zároveň vykoná úpravu programu starostlivosti o lesy) alebo nevydá a obhospodarovateľ lesa bude povinný toto rozhodnutie odborného lesného hospodára rešpektovať. Tým sa zároveň zabezpečuje nezávislosť konania odborného lesného hospodára na obhospodarovateľovi lesa a presadzovanie zásad odborného hospodárenia v lesoch v súlade so zákonom, všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na jeho vykonania a stavom a vývojom lesného porastu.

K bodu 39 (§ 50 ods. 19)

Vypúšťa sa povinnosť správcu v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky uvádzať na trh drevo a výrobky z dreva pochádzajúceho z národného parku prostredníctvom organizácie lesného hospodárstva v zakladateľskej pôsobnosti ministerstva na základe zmluvy. Právna úprava sa navrhuje na základe požiadavky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

Cieľom návrhu je ponechať správcovi v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky možnosť slobodne a nezávisle zvoliť spôsob, akým bude uvádzať na trh drevo a výrobky z dreva pochádzajúceho z národného parku. Podľa čl. 2 bodu 15 nariadenia (EÚ) 2023/1115 sa správca v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorý umiestňuje drevo a výrobky z dreva pochádzajúceho z národného parku na trh považuje za hospodársky subjekt. S ohľadom na rozsah povinností, ktoré pre takýto hospodársky subjekt z nariadenia (EÚ) 2023/1115 vyplývajú, sa ustanovuje väčšia autonómia správcu v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky pri umiestňovaní dreva a výrobkov z dreva pochádzajúceho z národného parku na trh, ako aj zodpovednosť za výber najvhodnejšieho nástroja na naplnenie cieľov nariadenia (EÚ) 2023/1115 pri umiestňovaní dreva a výrobkov z dreva na trh.

K bodom 40 a 41 (§ 53 ods. 1 písm. d) a ods. 2 písm. i))

Dopĺňajú sa povinnosti a oprávnenie člena lesnej stráže vo vzťahu k príslušníkom Vojenskej polície alebo obecnej polície.

K bodu 42 (§ 57)

Podľa súčasnej právnej úpravy majú určení zamestnanci vykonávajúci štátnu správu lesného hospodárstva, okrem iného, povinnosť úspešne absolvovať skúšky osobitného kvalifikačného predpokladu do 18 mesiacov od vzniku štátnozamestnaneckého pomeru. Vychádzajúc z aplikačnej praxe táto lehota nevytvára dostatočný časový predpoklad pre dôkladnú prípravu, vyplývajúcu predovšetkým z praktického výkonu štátnej správy lesného hospodárstva (napr. výkon štátneho dozoru v lesoch). Z uvedeného dôvodu sa upravuje lehota na vykonanie skúšky osobitného kvalifikačného predpokladu do 18 mesiacov po uplynutí jedného roka od vzniku štátnozamestnaneckého pomeru.

K bodu 43 (§ 58 ods. 1 písm. h))

Upravuje sa pôsobnosť ministerstva vo vzťahu k doplneniu § 41 ods. 3 tohto zákona.

K bodu 44 (§ 61 písm. a))

Upravuje sa pôsobnosť inšpekcie, ako orgánu štátnej správy lesného hospodárstva, na vykonávanie štátnych dozorov v lesoch vo väzbe na štátne dozory podľa zákona na zmiernenie globálneho odlesňovania.

K bodu 45 (§ 62 ods. 5)

S cieľom zabezpečenia objektívnosti pri zisťovaní a overovaní skutočností a údajov o hospodárení lesov a s tým súvisiacim vstupovaním na lesné pozemky a súvisiace priestory sa dopĺňa povinnosť zamestnancov orgánov štátnej správy lesného hospodárstva oznámiť subjektu, nad ktorým sa vykonáva štátny dozor podľa zákona o lesoch, začiatok vykonávania štátneho dozoru najneskôr pri jeho začatí. Keďže sa neupravuje spôsob oznámenia začatia štátneho dozoru v lesoch, táto podmienka sa bude považovať za splnenú nielen dorúčením písomného oznámenia, ale za dostatočné sa bude považovať aj preukázateľný pokus o oznámenie telekomunikačnými prostriedkami, napr. telefonicky alebo v prípade nedostupnosti e-mailom.

K bodu 46 (§ 68h)

Upravujú sa prechodné ustanovenia upravujúce aplikáciu novo navrhovaných ustanovení zákona o lesoch.

K bodu 47 (§ 68i)

V súvislosti s vypustením postupu uvádzania dreva a výrobkov z dreva pochádzajúceho z národného parku prostredníctvom organizácie lesného hospodárstva v zakladateľskej pôsobnosti ministerstva podľa § 50 ods. 19 sa navrhuje prechodné ustanovenie s cieľom predísť problémom v aplikačnej praxi.

K článku IV

Návrhom sa s cieľom zosúladenia používanej terminológie v súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisoch nahrádza pojem „náhodná ťažba“ pojmom „asanačná ťažba“ v súlade s bodom 1 návrhu novely zákona o lesoch.

K článku V

K bodom 1, 2, 4 a 6

Vypúšťané ustanovenia a odkazy pod čiarou sa týkajú uplatňovania a vykonávania nariadenia (ES) č. 2173/2005. I keď zákon č. 113/2018 Z. z. sa ruší podľa čl. I § 16 tohto zákona, povinnosť Slovenskej republiky uplatňovať a vykonávať nariadenie (ES) č. 2173/2005 nezaniká. Všetky ustanovenia zákona č. 113/2018 Z. z., ktorými sa uplatňovalo nariadenie (ES) č. 2173/2005, sa z tohto dôvodu opätovne ustanovujú v čl. I tohto zákona.

K bodu 3

Spresňuje sa rozsah územia, na ktorom vykonáva kompetenciu podľa tohto zákona orgán štátnej správy v oblasti uvádzania dreva a výrobkov z dreva na vnútorný trh, ktorým je Ministerstvo obrany Slovenskej republiky na základe zásadnej pripomienky Ministerstva obrany Slovenskej republiky.

K bodom 5 a 7

Mení sa rozsah dolnej a hornej hranice uloženia pokuty za porušovanie jednotlivých ustanovení č. 113/2018 Z. z. s ohľadom na doterajšiu neprimeranosť jej dolnej hranice. Ide hlavne o prípady, keď sa zistí, že došlo k nelegálnej ťažbe dreva v zanedbateľnom množstve, resp. bolo pri porušení zákona zistených iba niekoľko menej závažných nedostatkov a Slovenská lesnícko-drevárska inšpekcia musela rozhodovať o pokute, pričom boli dolné hranice nastavené neadekvátne vysoko. Navrhovaná úprava odstraňuje neprimeranú prísnosť zákona, pričom sa rešpektuje zásada ustanovená v nariadení (EÚ) č. 995/2010, že sankcie musia byť účinné, primerané a odradzujúce.

K bodu 8

Ustanovujú sa prechodné ustanovenia k navrhovanej právnej úprave v súlade so zásadou právnej istoty.

K článku VI

V súlade s čl. 38 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2023/1115 sa pre články I až IV (okrem čl. III bodov 39 a 47) ustanovuje dátum nadobudnutia účinnosti zákona od 30. decembra 2024. Ustanovenie § 19 ods. 6 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 133/2023 Z. z. sa neuplatňuje, nakoľko dátum nadobudnutia účinnosti zákona od 30. decembra 2024 vyplýva z čl. 38 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2023/1115, ktoré sa návrhom zákona implementuje do právneho poriadku Slovenskej republiky. Ustanovenie o dni nadobudnutia účinnosti právneho predpisu len 1. januára alebo 1. júla príslušného kalendárneho roka sa podľa

§ 19 ods. 6 písm. b) zákona č. 400/2015 Z. z. nemusí uplatniť, ak právne záväzný akt Európskej únie, ktorý si vyžaduje implementáciu, nadobúda účinnosť alebo sa má uplatňovať k inému dňu ako 1. január alebo 1. júl.

Dátum nadobudnutia účinnosti článku III bodov 39 a 47 sa ustanovuje od 1. januára 2025 na základe zásadnej pripomienky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a záveru rozporového konania k tejto pripomienke.

Dátum nadobudnutia účinnosti článku V sa ustanovuje na 29. december 2024, nakoľko ide o zmenu a doplnenie zákona č. 113/2018 Z. z., ktorý sa podľa čl. I predloženého zákona § 16 zrušuje, pričom jeho zrušenie nadobúda účinnosť v súlade s týmto článkom od 30. decembra 2024. Dôvodom zmeny a doplnenia zákona č. 113/2018 Z. z. tesne pred jeho zrušením je skutočnosť, že v prípadoch podrobne špecifikovaných v odôvodnení k čl. I § 15 sa pre sprístupňovanie príslušných komodít alebo príslušných výrobkov bude aj naďalej od 30. decembra 2024 vzťahovať zákon č. 113/2018 Z. z.